

nærer, som de skriver, „stor Betænkelse“ ved at begrænse en Banks Raadighed paa denne Maade. Det forekommer mig, at de private Banker og deres Ledelse, navnlig de, der optræder overfor Offentligheden som disse Bankers Ledelse, burde tænke paa de Erfaringer, der er gjort i de senere Aar. De fleste eller mange af de sammenbrudte Banker har jo netop været ude paa denne farlige Vej, at give enkelte Kunder en urimelig stor Kredit, og for en Mængde Bankers Vedkommende er det det, der direkte har ført til deres Sammenbrud; i saa Henseende er det lige meget, hvor vi ser hen, om vi ser hen til Hovedstadens Banker eller Provinsernes Banker eller, jeg havde nærsagt, „Eberød Bank“; man forstaar vanskeligt den Letsindighed, der er udstviet paa dette Omraade. Men ikke desto mindre kommer de private Bankers Ledelse og siger: Ja, men lad os dog endelig have Lov til at staa ganske frit paa dette Omraade, det gaar virkelig ikke at sætte Grænser der. Det forekommer mig, at en saadan Argumentation virker overordentlig svagt netop i Øjeblikket; om Bestemmelsen i alle sine Enkeltheder er heldigt formuleret, skal jeg ikke udtale mig om i dette Øjeblik, men at der er Grund til at sætte en Grænse for den Kredit, der maa ydes en enkelt Kunde, anser jeg for at være sikkert.

Vedrørende Spørgsmaalet om Belaaning eller Erhvervelse af egne Aktier indeholder den nuværende Banklov den Bestemmelse, at man maa gøre dette for 10 pCt. af Aktiekapitalen. Jeg mener, det er ganske forkert, at en Bank kan erhverve eller belaae egne Aktier. Da Bankloven var til Behandling i 1919, blev der fra socialdemokratisk Side netop stillet Forslag om, at dette skulde forbydes, og jeg tror, der er mange, der vil indrømme, at vi havde Ret i vore Betragtninger den Gang. Havde det været forbudt at belaae egne Aktier, vilde en hel Del af de uheldige Ting, der er foregaaet siden 1919, ikke kunne være sket; i hvert Tilfælde vilde de være blevet opdaget meget hurtigt — ogsaa i saa Henseende har Landmandsbanken været os overordentlig dyr, men samtidig har den givet os en god Lære.

Det, man taler om, naar man forsvarer, at en Bank skal have Lov til at belaae eller erhverve sine egne Aktier, er to Ting. For det første siger man: Ja, men det kan være nødvendigt for Banken, eller det kan være heldigt for Banken at hindre, at Kursen paa Aktierne gaar ned, og derfor maa den kunne købe Aktier op

for at hindre en Kursnedgang. Jeg anser dette for en overordentlig farlig Argumentation. Naar Kursen gaar ned paa en Banks Aktier, skyldes det vel, at Folk taber Tilliden til Banken, men hvis det er uberettiget, at Folk taber Tilliden til Banken, synes det mig, at Banken kan være ligeglad, for saa vidt da Banken ikke selv er interesseret i sine egne Aktier i for høj Grad, enten direkte eller indirekte, og det bør den absolut ikke være. Det bør i Virkeligheden være Banken en ligegyldig Sag, om Aktierne staaar lidt højere eller lavere, og hvis Banken har en god økonomisk Samvittighed, vil det ogsaa vise sig at være noget, der ingen Indflydelse faar paa dens almindelige Stilling. Derimod er en Ret til at belaae eller erhverve egne Aktier en overordentlig farlig Ting for den Bank, der derigennem kommer ind paa at ville støtte Kursen paa sine Aktier for udadtil, overfor Offentligheden, at frembringe et falsk Billede af Bankens Stilling, og jeg anser det derfor for nødvendigt, at det nu en Gang for alle slaas fast, at der ikke er nogen Adgang for en Bank til paa denne Maade at støtte sine Aktier: kan den ikke faa almindelige Aktiekøbere til at tro paa, at Aktierne er noget værd, saa maa de gaa ned; den maa ikke selv have Lov til at bibringe Publikum falske Forestillinger om Aktiernes Værdi ved at frembringe en kunstig Kurs.

Saa siger man, og det er et andet Synspunkt: Ja, men Aktieejerne maa dog have en vis Ret til at kunne belaae Aktierne i deres egen Bank; det er mere bekvemt for dem, siger man. Det er muligt, men Bekvemmeligheden kan der efter min Mening i denne Henseende ikke tages Hensyn til. Hvis disse Aktier ikke kan belaaes i en anden Bank, er de ikke megen Tiltro værd, og den Vurdering, en Bank giver sine egne Aktier, anser jeg ikke for et solidt Maal for, hvilken Værdi man i Almindelighed tillægger disse Aktier. Jeg kan ikke se, at der kan tages Hensyn til den Ulempe, det kan være for Aktieejere, at de i et eventuelt Tilfælde af Salg eller Belaaning maa gaa til en anden Bank — ved Salg kan de jo for øvrigt gaa til enhver Vekselerer; ved Belaaning skal de maaske til en Bank. Jeg kan ikke se, at dette Hensyn kan komme til at spille nogen som helst praktisk Rolle ved Vurderingen af hele dette vigtige Spørgsmaal.

Om Erhvervelse af Aktier i andre Selskaber er der i Lovforslaget indsat den Bestemmelse, at en Bank maa belaae eller erhverve 30 pCt. af et andet Selskabs Aktier. Jeg anser dette Beløb, 30 pCt.,